

Regionun lider dövləti olan Azərbaycan öz siyasi dəstxətti, inkişafı və beynəlxalq nüfuzu ilə bu statusu layiqincə daşdığı təsdiq edib. Bu gün Cənubi Qafqazı əhatə edən beynəlxalq layihələrin Bakının maraqları nəzərə alınmadan həyata keçirilməsi mümkün deyil. Ən mühümü odur ki, regiondakı ən mühüm və xarici tərəfdaşların da yaxından qatıldığı layihələrin təşəbbüskarı elə Azərbaycanın özüdür. Onlar respublikamızla hesablaşır, məsləhətləşir, mövqelərini bölüşürlər.

Beynəlxalq tədbirlər məkanı

Azərbaycan tarixi, geostrateji mövqeyi, ənənələri və dinamik inkişafı ilə global arenaya mühüm töhfələr verməkdədir. Bunun müxtəlif amillərlə yanaşı, respublikamızın mühüm beynəlxalq tədbirlərə uğurla evsahibliyi etməsi də təsdiqləyir. Azərbaycan neçə illərdir ki, global səviyyəli tədbirlərə evsahibliyi edən, dünyanın diqqətində olan məsələləri müzakirəyə çıxaran siyasi, iqtisadi və humanitar mərkəz kimi tanınır. Dünya humanitar forumu, sivilizasiyalararası dialoq forumu, müxtəlif idman yarışları və digər global əhəmiyyətli tədbirlər Bakını beynəlxalq əməkdaşlığın əsas mərkəzlərindən birinə çevirib.

Belə tədbirlərin keçirilməsində Azərbaycanın seçilməsi təsadüfi deyil. Çünki qədim və zəngin mədəniyyətə malik, müxtəlif ənənələrin, sivilizasiya və konfessiyaların əsrlərboyu dinc yanaşı mövcud olduğu Azərbaycan bu tədbirlərin keçirilməsi üçün həqiqətən də əvəzsiz məkandır. Düzgün iqtisadi siyasət, cəmiyyətdəki əmin-amanlıq, sabitlik, dünyanın müxtəlif qütblərində dayanan dövlətlərlə yaxşı münasibətlər, beynəlxalq təşəbbüslər bu gün ölkəmizi dünyaya yalnız sabitlik və inkişaf deyil, həm də əməkdaşlıq məkanı kimi təqdim edir. Respublikamız bu sahədə daim öz təcrübəsini nümayiş etdirməklə və beynəlxalq səviyyədə mükəmməl nümunələr ortaya qoymaqla birləşdirici faktora çevrilib. Bu mənada respublikamızın müstəqillik illərində qazandığı ən mühüm nailiyyətlərdən biri də birgə beynəlxalq mübarizənin təşkili ilə bağlı global fəaliyyətin istinad ünvanı kimi tanınmasıdır.

44 ölkədən 170 nümayəndə

Bu günlərdə Azərbaycan daha bir mötəbər beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etdi. Dekabrın 14-15-də Bakıda Parlamentlərarası İttifaqın Gənc Parlament Üzvlərinin 5-ci Qlobal Konfransı keçirildi. Tədbirdə 44 ölkədən 170 nümayəndə, o cümlədən parlament üzvləri, beynəlxalq təşkilatların təmsilçiləri iştirak

etdilər. Xatırladaq ki, Parlamentlərarası İttifaq müstəqil dövlətlərin parlamentlərinin ümumdünya təşkilatıdır. Əsası 1889-cu ildə qoyulmuşdur. Qərargahı Cenevrə şəhərində yerləşir. Azərbaycan Respublikası Parlamentlərarası İttifaq bu təşkilatın 1993-cü ildə Dehliyə keçirilmiş 89-cu Assambleyasında üzv qəbul olunub.

Konfransın açılışında çıxış edən Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov əvvəlcə Parlamentlərarası İttifaqın bu mötəbər toplantısı münasibətilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin təbriklərini və xoş arzularını iştirakçılara çatdırıb.

Oqtay Əsədov bildirib ki, ötən yüzilliyin sonlarında bəşəriyyətin mövcudluğunu qorxu altına alan global təhlükələrin hamılıqla dərk edilməsi dünya sivilizasiyasının inkişafının xarakterini dəyişdirməyə yönələn beynəlxalq səylərin artmasına gətirib çıxarmışdır. Öz tarixinin dönüş mərhələsində olan insan cəmiyyəti sivilizasiyanın inkişafı prosesinin yeni vektorunu bərqərar etməyə bəslədiyi ümidləri dayanıqlı inkişaf ideologiyasının həyata keçirilməsi ilə bağlamışdır. “Bu gün bir çox tədqiqatçılar dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə keçidi sosial mühəndisliyin xüsusi bir metodu və “ekoloji politologiya” adlandırırlar. Söhbət globalaşmanın və böhranlı halların mənfi nəticələrini aradan qaldırmağa yönələn siyasi fəaliyyətdən və ekoloji tarazlığa nail olmaq yolu ilə dayanıqlı və təhlükəsiz inkişafı təmin etməkdən gedir. Nəticə etibarilə bütün bunlar indiki və gələcək nəsillər üçün daha güvənli, ədalətli və humanist bir dünya qurulmasına gətirib çıxarmalıdır. Bu baxımdan inanıram ki, konfransın sessiyalarında aparılacaq fikir mübadiləsi və müzakirələr dayanıqlı inkişafın təmin edilməsində gənclərin, xüsusən gənc parlament üzvlərinin rolunu gücləndirməsi yollarını müəyyən etməyə imkan verəcəkdir”, - deyər Oqtay Əsədov diqqətə çatdırıb.

Mükəmməl gənclər siyasəti

Oqtay Əsədov daha sonra qeyd edib ki, dünya əhalisinin mühüm hissəsini

Dayanıqlı inkişafın təmin edilməsində gənclərin rolu böyükdür

Bu fikir Bakıda Parlamentlərarası İttifaqın Gənc Parlament Üzvlərinin 5-ci Qlobal Konfransında səsləndi

təşkil edən gənclər ən dinamik sosial qrup olaraq dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin əldə edilməsinə dəyərli töhfələr verə bilirlər. Çox böyük intellektual potensialın daşıyıcısı olan gənclər bir çox ölkələrin siyasi, iqtisadi və sosial strukturlarında önəmli yer tutaraq müasir cəmiyyətin mənəvi inkişafının mühüm amili kimi çıxış edirlər: “Sivilizasiyalar arasında qarşılıqlı əlaqələrin intensiv gücləndiyi dövrdə gənclər müxtəlif mədəniyyətlərə xas dəyərləri və yeni ideyaları daha tez mənimsəyirlər. Bununla əlaqədar xüsusi qeyd edilməlidir ki, bəşər sivilizasiyasının inkişafının müasir mərhələsində milli eqoizm və müstəxanlıq düşüncəsinin aradan qaldırılması, müharibə və zorakılıq fəlsəfəsinin sülh və əməkdaşlıq fəlsəfəsi ilə əvəz edilməsi üçün obyektiv imkanlar yaranmışdır. Əminəm ki, yeni dünya nizamının formalaşmasında məhz gənclər həlledici rol oynamalıdır”.

Milli Məclisin Sədri Azərbaycanda həyata keçirilən dövlət gənclər siyasəti barədə danışaraq qeyd edib ki, respublikamızda gənclər sosial, humanitar, iqtisadi və siyasi fəaliyyətə yaxından cəlb olunmuşlar. Gənclər siyasəti dövlət siyasətinin mühüm tərkib hissəsinə təşkil edir. Dövlətin yaratdığı geniş imkanlar sayəsində gənclər cəmiyyətin aparıcı qüvvəsinə çevrilmişlər: “Bizim gənclərimiz Azərbaycan parlamentində də önəmli mövqelərə malikdirlər. Onlar qanunvericilik və qanunyaratma prosesi ilə bağlı gündəlik işlərlə yanaşı, beynəlxalq parlament təşkilatlarının fəaliyyətində yaxından iştirak edirlər. Dövlətimizin qarşılaşdığı problemlər, xüsusən Ermənistan Respublikasının Azərbaycana qarşı silahlı təcavüzünün ağır nəticələri, ölkə ərazisinin 20 faizinin işğal edilməsi, 1 milyondan çox soydaşımızın doğma yurdlarından didərgin düşməsi barədə məlumatları xarici ölkələrdən olan həmkarlarına çatdırmaq üçün bütün vasitələrdən istifadə edirlər”.

O da qeyd olunub ki, beynəlxalq təşkilatlar bu münəfişəyə həsr edilmiş bütün qərarlarında Azərbaycan ərazilərinin işğalına son qoyulması zərurətinə istinad edirlər. 1993-cü ildə BMT Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi 4 qətnamədə, eləcə də 2008-ci ildə BMT Baş Məclisinin qəbul etdiyi qətnamədə Er-

mənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılması tələb edilmişdir. Bu sənədlərdə Azərbaycan Respublikasının suverenliyi, ərazi bütövlüyü və sərhədlərinin toxunulmazlığı birmənalı şəkildə təsdiqlənmişdir. Qoşulmama Hərəkatı, ATƏT, Avropa Şurasının Parlament Assambleyası, Avropa Parlamenti və İslam Əməkdaşlığı Təşkilatı kimi digər beynəlxalq təşkilatlar da oxşar qərar və qətnamələr qəbul etmişlər. “Əminik ki, həm bizim ölkəmizin, həm də bütövlükdə Cənubi Qafqaz bölgəsinin hərtərəfli inkişafına mane olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi hamılıqla qəbul edilmiş beynəlxalq hüquq normaları və prinsipləri, xüsusən onların arasında başlıca prinsip olan dövlətlərin ərazi bütövlüyü əsasında həll ediləcəkdir”, - deyər Milli Məclisin Sədri bildirib.

Oqtay Əsədov çıxışının sonunda vurğulayıb ki, Parlamentlərarası İttifaqın bu mötəbər toplantısının Bakıda keçirilməsi bizim ölkəmizin siyasi həyatında çox önəmli hadisədir: “Mən inanıram ki, global konfransda 4 qitəni, 44 ölkəni təmsil edən gənc parlament üzvləri Şərqi dünyası ilə Qərbi dünyası arasında körpü rolunu oynayan Azərbaycan bərsində dolğun və ətraflı məlumat alacaq, müxtəlif mədəniyyətlərin vətəni olan ölkəmizdən xoş təəssüratla ayrılacaqlar”.

Dialoq üçün mühüm platforma

Parlamentlərarası İttifaqın Prezidenti Qabriela Kuevas Barron çıxışında bu tədbirə evsahibliyi etdiyinə görə Azərbaycan xalqına və Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan gənclər üçün bugünün çağırışlarını qət etməkdə yeni innovasiyalı həll yollarını təklif edir, onların həyata keçirilməsi üçün hər cür şərait yaradır. O, konfransda müzakirə ediləcək məsələlərin dünyada gedən global dəyişikliklərə öz töhfəsini verəcəyinə əminliyini diqqətə çatdırıb. Onun sözlərinə görə, hazırda iqlim dəyişikliyi nəticəsində 1,5 dərəcə ümumi qlobal temperatur artıb. Dünya əhalisi növbəti 40 il ərzində 60 faiz artacaq. Bu baxımdan

ətraf mühitə olan təsirlər gələcəkdə vəziyyəti daha da çətinləşdirəcək. Ərzaqla bağlı çətinliklər yaranacaq. Biz statistik məlumatları nəzərə almalı, ətraf mühitə yaranan təhdidlərin həyatımıza təsirlərini bilməliyik. Buna görə də biz gələcəyimizə naminə seçimlərimizi doğru etməli, qərarlarımızı düzgün hesablamalıyıq.

Parlamentlərarası İttifaqın Gənclər Forumunun sədri Mourine Osoru da konfransın əhəmiyyəti ilə bağlı fikirlərini bildirib. Gənclərin cəmiyyətin aparıcı qüvvəsi olduğunu vurğulayan Mourine Osoru bu sahədə üzv ölkələrin səylərini birləşdirməyin, təcrübələrini bölüşərək global səviyyədə səslərini eşitdirməyin vacibliyini qeyd edib. Dayanıqlılığın təşviqi, gələcək nəsillərin maraqlarının müdafiəsi mövzusunda keçirilən bu konfransın dialoq və məlumat mübadiləsi üçün yaxşı platforma olduğunu, gənclərin parlamentdə iştirakının artırılmasının əhəmiyyətliyi vurğulanıb.

15 ildə Azərbaycanda gənclər sahəsinə ayrılan vəsait 100 dəfə artırılıb

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov çıxışında Azərbaycanın gənclər siyasəti, ölkəmizdə gənclərə göstərilən diqqət və qayğı barədə məlumat verib. Azərbaycanın gənc ölkə olduğunu söyləyən Azad Rəhimov bildirib ki, əhalimizin 60 faizi - yəni 3-də 2 hissəsi 30 yaşdan aşağıdır. 1994-cü ildən ölkədə Gənclər və İdman Nazirliyi fəaliyyət göstərir. 1996-cı il fevralın 2-də isə ölkəmizdə ilk Gənclər Forumu keçirilib və hər il həmin gün - Gənclər Günü kimi qeyd olunur. Ölkəmizdə 2001-ci ildə gənclər siyasəti ilə bağlı qanun qəbul edilib. 2011-ci ildə Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə Gənclər Fondu, 2015-ci ildən isə Milli Məclisdə Gənclər və idman komitəsi yaradılıb. Azərbaycanın dövlət büdcəsindən gənclər sahəsinə ayrılan vəsait 2003-cü ildən indiyədək 100 dəfə artırılıb. Son 10 il ərzində 41 gənclər mərkəzi yaradılıb, ölkədə gənclərlə bağlı 300-dən çox QHT fəaliyyət göstərir. Gənc sahibkarlara öz bizneslərini yaratmaq üçün bütün lazımı kömək göstərilir. Azərbaycan dövləti

2007-ci ildən bugünə kimi dünyanın 100 universitetində 3600-dən çox tələbənin təhsil alması üçün maliyyə yardımı göstərib. Azərbaycan gəncləri Avropa Şurası, BMT, Avropa İttifaqı və 30-dan çox beynəlxalq, humanitar təşkilatlarda təmsil olunurlar.

Dekabrın 15-də Parlamentlərarası İttifaqın Gənc Parlament Üzvlərinin 5-ci Qlobal Konfransı öz işini sessiyalarla davam etdirib. Boliviya parlamentinin deputatı, Parlamentlərarası İttifaqın Gənc Parlament Üzvlərinin idarə heyətinin üzvü Rut İtamari Betsaida Çok, “Təmiz Şəhər” ASC-nin idarə heyətinin sədri Etibar Abbasov, Zambianın Yaşıl Partiyasının baş katibi Daniel Siçilonqo, Kosta-Rikanın deputatı Viales Vileqas, çinli deputat Zigang Yu, Ruandanın parlament üzvü Albert Ruhakana, Azərbaycan Gənclər Təşkilatları Milli Şurasının sədri Məryəm Məcidova, UNESCO-nun nümayəndəsi Meirgul Alpisbayeva, Küveytdən olan deputat Omar Altabtababəe, ADA Universitetinin prorektoru Fariz İsmayılzadə, Qazaxıstan parlamentinin üzvü Bəxtiyar Make, Oksford Universitetinin professoru Daniel Susskind, Beynəlxalq Əmək Təşkilatının Şərqi Avropa və Mərkəzi Asiya üzrə bürosunun direktor müavini Xolud Alxaldi, “Azərkosmos” ASC-nin sədr müavini Rövşən Rüstəmov, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən olan deputat Alyaa Alijəssim, Macarıstanın gələcək nəsillər üçün sabiq komissarı Sandor Fülöp, Milli Məclisin deputatı Sevinc Fətəliyeva müzakirə olunan məsələlərlə bağlı çıxışlar ediblər.

İki gün davam edən Parlamentlərarası İttifaqın(PAI) Gənc Parlament Üzvlərinin 5-ci Qlobal Konfransında yekun sənəd təqdim olunub.

Beləliklə, Azərbaycan növbəti beynəlxalq tədbirə evsahibliyi etdi. Eyni zamanda konfransın keçirildiyi Azərbaycan Milli Məclisinin inzibati binası və bütövlükdə paytaxtımızın baş çəkdiqləri digər ünvanları qonaqlarda xoş təəssürat yaratdı. Ayrı-ayrı ölkələrin nümayəndələri bir daha Bakını gördülər, ölkəmizin sürətli yüksəlişinə heyran olduqlarını bildirdilər.

***Rəşad CƏFƏRLİ,
“Azərbaycan”***

Azərbaycan.- 2018.- 16 dekabr.- S.4.